

Fylkesmannen i Hordaland

Saksbehandler, telefon
Astrid Holte, 5557 2319

Vår dato
18.12.2015
Deres dato

Vår referanse
2015/3985 472
Deres referanse

Ragn-Sells AS
Postboks 49
2001 LILLESTRØM

Rapport fra inspeksjon ved Ragn Sells AS avd. Bergen 19. november 2015

Rapportnummer: 2015.007.I.FMHO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Trond Leganger, Jarle Hamre, Roger Kråkevik

Fra Fylkesmannen i Hordaland:

Mari Katrine Berg, Astrid Holte

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger fra inspeksjonen. Dersom vi ikke får melding om faktiske feil i rapporten innen to uker etter at rapporten er mottatt, er rapporten endelig.

Fylkesmannen i Hordaland fant 4 avvik og har gitt 1 anmerkning under inspeksjonen innen følgende tema

- mottak og lagring av avfall og farlig avfall
- utslipp til vann og grunn
- økonomisk sikkerhet
- internkontroll

Avvikene og anmerkningene er nærmere omtalt fra side 3 og utover i rapporten.

Ragn Sells AS avd. Bergen må sende en skriftlig bekreftelse innen **1. mars 2016** på at avvikene er rettet. Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere omtalt på side to.

Sissel Storebø
senioringeniør

Astrid Holte
senioringeniør

Rapporten er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift.

Kopi til:
Bergen kommune Postboks 7700 5020 Bergen

1. Informasjon om virksomheten

Navn: Ragn Sells AS Avd. Bergen	Risikoklasse: 2
Besøksadresse: Fanaveien 221, Rådal	
Postadresse: Postboks 49, 2001 Lillestrøm	
E-post: trond.leganger@ragnsells.com; cecilie.lind@ragnsells.com	Telefon: 67 91 01 00
Kommune: Bergen	Organisasjonsnr.: 974737604
Bransjenr. (NACE-kode): 38.110 Innsamling av ikke-farlig avfall	Eier (org.nr.): 952187627
Tillatelse sist oppdatert: 27. mai 2011	Forrige tilsyn: 4. februar 2014

2. Bakgrunnen for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav som er fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven med forskrifter blir overholdt.

Følgende hovedtema ble kontrollert:

- krav i tillatelsen fra fylkesmannen av 27. mai 2011
- utslipp til luft, vann og grunn
- håndtering av avfall og farlig avfall
- internkontroll med vekt på risikovurdering og rutiner

3. Oppfølging etter kontrollen

Virksomheten plikter så snart som mulig å rette opp avvikene som er omtalt i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må dere innen **1. mars 2016** sende en skriftlig tilbakemelding med dokumentasjon som viser hvordan avvikene er rettet, gjerne med billedokumentasjon.

Varsel om tvangsmulkt

Dersom vi ikke får tilbakemelding med dokumentasjon på at avvikene er rettet innen **1. mars 2016**, kan Fylkesmannen vurdere å fatte vedtak om tvangsmulkt, jf. forurensningsloven § 73.

4. Kontrollgebyr

Ragn Sells AS avd. Bergen skal betale gebyr for kontrollen, jf. forurensningsforskriften § 39-6. Virksomheten er plassert i risikoklasse 2 i tillatelsen. Dette betyr at dere skal betale 15 900 kroner for den gjennomførte inspeksjonen. Faktura blir ettersendt fra Miljødirektoratet.

5. Offentliggjøring

Denne rapporten vil være tilgjengelig for allmenheten via Fylkesmannen i Hordaland sin postjournal på www.fylkesmannen.no/hordaland, jf. offentlighetsloven.

6. Dokumentunderlag

- forurensningsloven
- forurensningsforskriften
- avfallsforskriften
- internkontrollforskriften
- tillatelsen datert 27. mai 2011

Informasjon om regelverket finner dere på www.miljodirektoratet.no og www.regelhjelp.no.

Definisjoner

- **Avvik:** brudd på krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel brudd på krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i tillatelsen eller dispensasjoner).
- **Anmerkning:** et forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke er omfattet av definisjonen for avvik.

7. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1: Mottak og lagring av avfall og farlig avfall er ikke i tråd med krav i løyvet

Avvik fra:

- Løyve punkt 1.1 Rammer
- Løyve punkt 5.1 Utforming av lagerområde (gjelder næringsavfall)
- Løyve punkt 5.2 Krav til lagringstid og lagringsmengder (gjelder næringsavfall)
- Løyve punkt 8.2 Lagring av impregnert tre og asbestholdig avfall (gjelder farlig avfall)
- Løyve punkt 8.5 Forebygging (gjelder farlig avfall)
- Løyve punkt 8.6 Håndtering (gjelder farlig avfall)

Kommentarer til regelverket:

Mottak og lagring av våtorganisk avfall

Tillatelsen omfatter avemballering og omlasting av våtorganisk næringsavfall, men ikke våtorganisk avfall fra husholdningene, jf. punkt 1.1 i løyvet. Våtorganisk avfall kan lagres i maksimalt 10 døgn, jf. punkt 5.2 i løyvet.

Lagring av næringsavfall

Lagring av næringsavfall inkludert utsortert materiale skal som et minimum foregå på tett flate med avrenning til etablert oppsamlingsystem for sigevann fra nedlagt avfallsfylling, jf. punkt 5.1 i løyvet.

Lagring av impregnert trevirke

Impregnert tre kan lagres utendørs, men skal sikres tilstrekkelig mot vær og vind, jf. punkt 8.1 i løyvet. Ved oppbevaring i påvente av levering/henting skal farlig avfall (inkludert impregnert trevirke) sikres slik at avfallet ikke medfører avrenning til grunn, avløpsnett eller

annen resipient, jf. punkt 8.5 i løyvet. Oppsamlet spill og/eller vann som er forurenset med farlig avfall skal håndteres som farlig avfall, jf. punkt 8.6 i løyvet.

Avviket er basert på følgende observasjoner:

Tar imot våtorganisk avfall fra husholdninger

Ragn Sells AS avd Bergen tar imot 30-40 tonn våtorganisk avfall per måned fra husholdninger i Fjell kommune, selv om tillatelsen bare omfatter våtorganisk næringsavfall. Avfallet tippes i væsketett container der det mellomlagres før videretransport til behandling. Våtorganisk avfall ble normalt lagret mindre enn 10 dager, men lagringstiden hadde noen ganger vært mer enn 10 dager.

Næringsavfall lagres uten tett dekke

Ordinært trevirke vest for rubbhall/omlastingshall ble lagret på grus og evt. forurenset overvann går i grunnen. Grus regnes ikke som tett dekke.

Lagring av impregnert trevirke er ikke i tråd med krav

Impregnert trevirke ble lagret utendørs på tett dekke nord for rubbhall. Store deler av lagerområdet var dekket av en dam. Området var asfaltert og hadde avrenning til avløpsnett. Det var ingen sikring mot vær og vind på lagerområdet for impregnert trevirke.

Avvik 2: Utslipp til vann og grunn var ikke i tråd med krav i løyvet

Avvik fra:

- Løyvet punkt 3.1. Utslipp til vann og grunn
- Løyvet punkt 6.1 Avvanning av sluk- og sandfangsmasser

Kommentarer til regelverket:

Forurenset overvann og utslipp til grunnen

Eventuelt spill, søl og forurenset overvann fra virksomheten skal, før påslipp til eksisterende sigevannsledning fra nedlagt avfallsfylling, renses via sandfang og oljeutskiller. Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen.

Kartlegging av overvann og spillvann

Virksomheten skal gjennomføre en kartlegging av alt overvann og spillvann fra hele virksomhetens område. Kartleggingen skal omfatte oversikt over vannmengder, eksisterende rørsystemer og grad av forurensninger i overvann og spillvann. Resultatene skulle sendes Fylkesmannen innen 31. desember 2011.

Utslipp fra avvanning av sluk- og sandfangsmasser

Virksomheten skal overvåke utslippet fra avvanning av sluk- og sandfangsmasser og foreta nødvendige tiltak dersom utslippet er av forurensningsmessig betydning.

Avviket er basert på følgende observasjoner:

Ikke alt forurenset overvann ble samlet opp og renses.

Blant annet ble overvann fra deler av lagerområde for trevirke ført direkte i grunnen.

Kartlegging av overvann og spillvann er mangelfull.

Ragn Sells AS sendte inn en kartlegging 31. desember 2011, men denne var mangelfull. I tilbakemelding 23. august 2012 på kartleggingen skriver Fylkesmannen blant annet følgende:

Her er det gitt en oversikt over eksisterende oljeutskillere og hvilke vannmengder de ulike områdene er dimensjonert for. Det er imidlertid ikke gitt opplysninger om tilstanden på rørsystemet og graden av eventuelle forurensinger i spillvannet/overvannet som ledes gjennom rørsystemet og ut av området.

Videre står det

Vi ber om at det lages en sammenstilling og vurdering av resultatene fra den prøvetakingen som er gjort av overvann/spillvann fra avfallsanlegget. Er det etablert et prøvetakingsprogram for å overvåke disse utslippene? Og er der foretatt en vurdering av om det er nødvendig å iverksette tiltak for å redusere utslippene? Hvilke vurderinger har Ragn-Sells gjort av tilstanden på selve ledningsnettet?

I brev fra Ragn Sells AS til Fylkesmannen 24. oktober 2010 er det gitt følgende tilbakemelding.

3. Vi har pr. i dag ikke dokumentasjon på tilstanden på rørsystemet og graden av eventuelle forurensninger i overvannet fra vårt område. Vi er i dialog med Bergen kommune og de andre aktørene på området om denne saken og vil orientere Fylkesmannen om utviklingen fremover.

Vi har ikke mottatt ytterligere dokumentasjon av overvann og spillvann fra Ragn Sells AS.

Virksomheten opplyste ved tilsynet at de hadde tatt en del prøver av avløpsvann fra området. Blant annet viste verdiene fra området der impregnert trevirke ble lagret innhold av arsen på 21 µg/l, krom 10 µg/l og kobber 43 µg/l. Verdiene tilsvarer tilstandsklasse IV dårlig i foreslåtte tilstandsklasser for ferskvann (Miljødirektoratets rapport M-241/2014).

Ikke gjennomført tiltak for å redusere forurensning fra avvanning av sluk og sandfangsmasser
Det var registrert høye verdier av flere tungmetall i avløpet fra avvanning av sluk- og sandfangsmasser, men det var ikke gjennomført tiltak for å redusere utslippet. Virksomheten opplyste at det var tatt prøver som viste innhold av zink på 710 µg/l, kobber 110 µg/l og bly 51 µg/l. Verdiene tilsvarer tilstandsklasse IV og V, dårlig (bly) og svært dårlig (kobber og zink) i foreslåtte tilstandsklasser for ferskvann (Miljødirektoratets rapport M-241/2014). Konsulentfirmaet Cowi hadde laget en rapport med sammenstilling av resultatene og vurdering av tiltak, men tiltakene var ikke gjennomført. Rapporten var ikke tilgjengelig ved tilsynet.

I årsrapporten til Fylkesmannen for 2014 har bedriften opplyst at de har vurdert status for påvirkning av vann som god. Dette samsvarer dårlig med de høye verdiene som er målt i utslippet.

Avvik 3: Ragns Sells AS avd. Bergen har ikke oppdatert økonomisk sikkerhetsstillelse

Avvik fra: Løyvet punkt 2.6 Økonomisk sikkerhet

Kommentarer til regelverket:

Virksomheten skal stille økonomisk sikkerhet for å sikre at mottatt avfall blir håndtert forsvarlig og behandlet videre dersom virksomheten legger ned, eller på annen måte ikke er i

stand til selv å ta hånd om avfallet. Denne garantien skal omfatte alt avfall som er lagret hos virksomheten.

Avviket er basert på følgende observasjoner:

Ragn Sells AS stilte i brev av 30. mars 2012 en garanti som var gjeldende i tre år, altså til 30. mars 2015. På tilsynet ble det opplyst at garantien ikke var fornyet.

Avvik 4: Internkontrollen har mangler

Avvik fra:

- Internkontrollforskriften § 5 punkt 6 om risikovurdering og 7 om rutiner og avvik
- Løyvet punkt 2.2 Internkontroll
- Løyvet punkt 4.3 Dokumentasjon og mottakskontroll
- Løyvet punkt 8.7 Deklarering og journalføring

Kommentarer til regelverket:

Internkontroll inkludert risikovurdering og rutiner

Virksomheten skal ha internkontroll for å sikre at vilkårene i tillatelsen blir overholdt. Den skal ha oversikt over alle aktiviteter som kan føre til forurensning og gjøre greie for risikoforhold, samt planlegge og gjennomføre relevante tiltak. Det skal iverksettes rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge krav i tillatelsen.

Dokumentasjon og mottakskontroll av næringsavfall

Virksomheten skal ha rutiner for mottakskontroll slik at ulovlig avfall som kommer inn på anlegget tas ut. Den skal omfatte et aktivt system og rutiner som hindrer at levering av ulovlig avfall gjentar seg.

Deklarering og journalføring

Ved mottak av farlig avfall skal virksomheten påse at avfallsbesitter har deklart det farlige avfallet.

Avviket er basert på følgende observasjoner:

Risikovurdering av forurensning som følge av brann

Virksomheten opplyste at forurensning som følge av brann i avfallet var den største risikoen på anlegget når det gjaldt ytre miljø, men denne hendelsen var ikke vurdert i risikovurderingen for ytre miljø. Risikovurderingen var bygget opp med egne dokument/kapitler for ytre miljø og arbeidsmiljø/helse. Brann var bare vurdert som hendelse når det gjaldt arbeidsmiljø/helse og ikke under hendelser med konsekvenser for ytre miljø.

Mottakskontroll og risikovurdering av mottak av sluk- og sandfangsmasser

Virksomheten manglet skriftlige rutiner for mottakskontroll av sluk-/sandfangsmasser og risikovurdering av mottak og behandling av dette avfallet. Det ble opplyst at mottaket var basert på visuell kontroll og tillit til aktørene som leverte avfallet. Det ble tatt ca. 2 stikkprøver per år av massene når de var ferdig avvannet, men ingen av massene ved mottak. Prøver av ferdig avvannet masse viste at avfallet kunne deponeres i Stendafjellet.

Sandfangsmasser fra oljeutskillere er klassifisert som farlig avfall. Tillatelsen til avvanning omfatter ikke masser som er farlig avfall. Det er derfor særlig viktig å ha skriftlige rutiner og

mottakskontroll som sikrer at masser som er farlig avfall ikke tas imot for avvanning, og vurdere risiko og risikoreduserende tiltak ved mottak og håndtering.

Skriftlige rutiner for levering av sandfangsmasser

Virksomheten manglet skriftlige rutiner for levering av sandfangsmasser fra egne oljeutskillere. Det finnes flere oljeutskillere på området, og det er skriftlige rutiner for drift og tømning av disse. Det ble opplyst at sandfangsmasser fra oljeutskillere ble levert som farlig avfall, men dette gikk ikke frem av de skriftlige rutinene.

Avviksbehandling

I 2015 var det frem til tilsynet registrert 2 avvik innenfor ytre miljø. Dette er lite på et så stort anlegg. Avviksregistrering er viktig for å hindre gjentakning av feil og mangler.

8. Anmerkninger

Vi har gitt følgende anmerkning under inspeksjonen:

Anmerkning 1:

Det var ikke samsvar mellom ulike rapporterte data for farlig avfall.

Kommentarer:

Virksomheten rapporterer årlig til Fylkesmannen om mottatte og videreleverte mengder farlig avfall fra anlegget. De rapporterer også deklarererte avfallsmengder til Norsas, som legger dataene inn i en database (Norbas). For flere typer farlig avfall var det store avvik mellom de to ulike rapportene for 2014.

9. Andre forhold

Søknad om endring av tillatelsen

Ragn Sells AS avd. Bergen har søkt Fylkesmannen om endring av tillatelsen. Søknaden er ferdig hørt og vil bli avgjort etter nyttår.

Behandling av vinduer

Ved tilsynet hadde virksomheten tatt imot flere vinduer i sorteringshallen for næringsavfall. Det ble opplyst at Ragn Sells AS hadde sjekket årstallet og at vinduene var fra 1990. Det var praksis at slike vindu ble håndtert som ordinært avfall. I faktaark fra NHP-nettverket står det at vindu fra 1990 kan inneholde ftalataer, og at vinduer med ftalater ikke uten videre vil falle inn under definisjonen av farlig avfall, men at de må sorteres ut, behandles slik at det ikke er fare for forurensning og leveres godkjent mottak. Fylkesmannen har henvendt seg til Miljødirektoratet som vil avklare hvordan vindu med mulig innhold av ftalater skal behandles.